

MEMÒRIA 2021

ÍNDEX

Presentació.....	4
Persones ateses al centre.....	4
Comunicació.....	10
Funcionament del Projecte.....	15
Model de gestió.....	18
Recursos externs.....	20
Ingressos i despeses.....	22
Col·laboradors.....	24

PRESENTACIÓ

El Projecte Sostre va sorgir el 1992 com a iniciativa conjunta de la Parròquia de Sant Miquel del Port i del veïnat de la Barceloneta per tal de respondre a la situació de diversos homes que dormien permanentment al carrer. Davant d'aquesta situació es va decidir engegar el Sostre, una iniciativa dirigida a cobrir les necessitats bàsiques d'aquest col·lectiu i afavorir la seva reintegració social.

El Projecte Sostre és una resposta ciutadana a aquesta realitat social i pretén contribuir, en la mesura de les seves possibilitats, a humanitzar la situació de marginació d'algunes persones que es veuen abocades a viure al carrer. Des de Sostre, es pretén oferir un espai i un servei de transició del carrer cap a la reintegració a la societat, especialment per a persones que porten un temps llarg en situació de sense llar, i a les que resulta molt difícil accedir a altres tipus de recursos (per raó d'un major nivell d'exigència, un seguiment menys personalitzat, o perquè els residents, en els primers estadis, es malvien de les institucions de serveis socials i defugen qualsevol contacte).

La pandèmia ha comportat major pobresa social i exclusió social, accentuant les dificultats i problemàtiques associades a viure en situació de sensellarisme. Des de l'any 2018 tots els indicadors marquen una tendència negativa arreu, especialment a Barcelona. Aquest 2021, més que mai, iniciatives comunitàries i socials petites com la nostra han estat molt necessàries i són una alternativa real a d'altres models més macros establerts, sobretot en un territori que va per sota de la mitjana europea en ajuts i cobertures socials per evitar que el problema es cronifiqui.

PERSONES ATESES AL CENTRE

Els destinataris del projecte són homes majors d'edat sense llar, preferiblement majors de 50 anys i que no poden ser acollits en altres serveis existents donades les seves característiques (des-regularització sanitària i administrativa, malalties físiques o mentals no diagnosticades, addiccions, ineptituds convivencials,...)

Durant el 2021 s'han atès en total 8 persones. Normalment cada any s'atenen unes quantes més ja que es produeixen baixes i altes al llarg de l'any, però l'any 2021 la pandèmia ha continuat complicant i condicionant la fluïdesa d'entrades i sortides dels usuaris.

Abans de començar l'any 2021 (finals de desembre 2020) hi va haver una sortida del Sostre, la plaça es va omplir al febrer del 2021 ja que amb els Nadals pel mig i lligar amb Salut plaça per confinament a l'espera de resultat PCR tot es va allargar. Al març 2021 es va fer una altra entrada, es va considerar que era millor donar un temps prudencial entre les dues per tal que cadascun pogués tenir el seu temps d'adaptació. A l'abril un dels senyors va fer sortida a un pis d'autonomia de Càritas. No obstant, es va deixar un mes de marge per tal de garantir que el resident s'adaptés al canvi i no s'hagués de fer retorn al Sostre. Al juny es va fer un intent d'entrada, però a l'últim moment la persona no va voler. Va tenir molt pes en la seva decisió tot el protocol que tenim pel que fa les mascaretes dins del Sostre. Finalment al juliol es va omplir la plaça. L'estada però no va anar bé i a finals d'agost es va haver de fer l'expulsió d'aquesta persona, ja que va tenir comportaments violents. En els 29 anys de Sostre només s'han hagut de fer 5 expulsions. No obstant no deixa de ser un moment difícil i trist pel projecte, però la integritat de la resta de residents i dels i les voluntàries que hi participen està per sobre.

A l'octubre va fer entrada un altre senyor i al mes de novembre per fi vam tenir l'aprovació de Salut per poder omplir del tot el Sostre i vam fer la darrera entrada.

A finals de desembre de 2021 un dels senyors va fer sortida autònoma. Deia haver aconseguit recursos econòmics fent feinetes i haver trobat un altre lloc on viure.

Dades en relació a les persones que dormen al Centre:

Edat de les persones ateses: (Mitjana 62 anys)

Edat	Número
50 – 60	3
60 – 65	2
> 65	3
TOTAL	62

Procedència geogràfica	Número
Espanya	2
Bulgària	1
Romania	1
Perú	1
Lituània	1
Bolívia	1
Colòmbia	1
TOTAL	7

Mitjana d'estada de les persones ateses al Sostre

Tot i que és un servei de caràcter temporal, el nostre recurs no fixa límit d'estada. El temps d'estada que porten a 31 de desembre del 2021 és:

Temps d'estada	Número d'homes
Menys d'1 any	4
1 any	0
2 anys	2
3 anys	0
4 anys	1
Mitjana temps d'estada residents 2021	1 any i 5 mesos

Situació legal de les persones ateses

Número d'homes	Situació legal
8	REGULARS
0	IRREGULAR
8	100% regulars al 2021

Pla de treball i implicació de les persones ateses

La participació dels residents en el projecte es basa en els seus plans de treball. Cadascun té un pla de treball definit i a mida per tal de tenir clar els seus objectius i aconseguir millorar la seva situació. El fet que no hi ha temporalitat establerta i la capacitat de fins a 6 places, són dos dels punts forts del Sostre, que fan que el seguiment del pla de treball pot respectar els ritmes dels resident. Tractant-se de persones de llarga trajectòria de carrer pensem que aquest aspecte és fonamental i que és el que ajuda a que es quedin al centre i es deixin acompanyar.

El pla de treball s'elabora amb cada persona segons els diferents àmbits -Salut, Administratiu, Econòmic, Personal, Social- així com el moment emocional i personal de cada un. És un treball individualitzat i personal que es fa amb cadascun d'ells treballant de manera coordinada amb els diferents agents socials implicats en cada cas. No obstant, en tots els PEIs es recullen els següents aspectes comuns:

- **Col·laborar en les tasques de manteniment de l'espai:**
 - parar i desparar la taula
 - rentar els plats del sopar i l'esmorzar
 - netejar taula després de cada àpat
 - treure la brossa als contenidors
 - canviar setmanalment els llençols del propi llit

- **Assumir responsabilitats:**
 - mantenir el seu espai endreçat
 - fer-se el llit
 - posar la roba a rentar

- **Millorar en l'àrea de salut i higiene:**
 - tenir una higiene personal adequada
 - tenir seguiment mèdic
 - prendre la medicació pautada pels metges

- **Treballar la seva autonomia:**
 - ser el més autònoms possibles en relació a la seva agenda personal
 - tramitar documentació
 - fer gestions administratives necessàries per millorar la pròpia situació econòmica
 - organitzar l'activitat pròpia pel dia i la setmana
 - fer plans d'estalvi en el propi centre per tal de poder preparar la sortida a altres opcions

- **Seguir les normes generals:**
 - arribar al centre abans de les 22h i no sortir abans de les 7h
 - no fumar dins l'habitació
 - no portar alcohol al centre
 - sopar en les hores establertes
 - respectar els companys

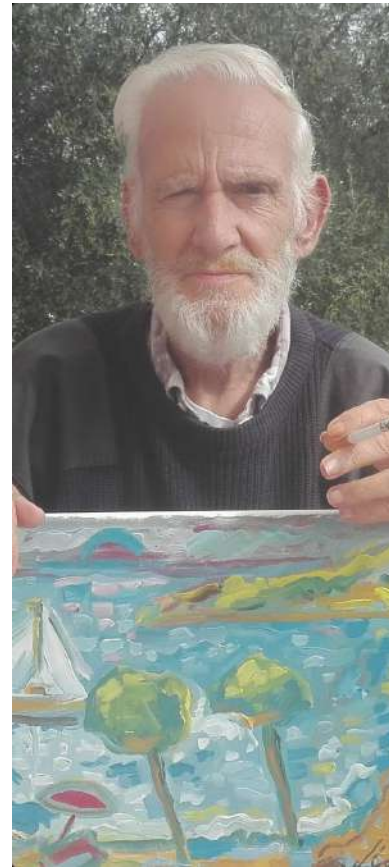
D'altra banda, amb el grup beneficiari s'ha treballat la perspectiva de gènere en el dia a dia a través del fet que l'educadora i la major part de les voluntàries son dones. Aquest any s'ha hagut de treballar en aquest sentit de forma molt clara amb dos dels residents del Sostre ja que tenien actituds clarament misògines a l'entrada del centre. A mesura que els mesos han anat passant i que s'ha anat incidint en aquest fet les actituds han canviat i la persona en un dels casos ha pogut treballar aspectes del passat personal amb el seu terapeuta amb el qual ens hem coordinat de forma constant.

L'ús d'un llenguatge no sexista i identificació de les possibles necessitats específiques de les dones participants en el projecte s'han anat mantenint al llarg de tot el 2021 i s'ha anat realitzant acompanyament emocional als voluntaris quan ha calgut.

Vinculació i seguiment de les persones que han participat del Sostre en el passat

Sostre fa sempre seguiment dels antics usuaris que, després de passar pel centre, han anat a viure a residències o en altres recursos, i el 2021 s'ha fet el seguiment d'11 persones i l'equip de voluntaris ha comptat amb 2 persones per fer-ho.

Tot i que en algun període de l'any s'ha pogut fer aquest acompanyament presencialment com abans de la pandèmia, anant-los a visitar a les residències o quedant per compartir una estona, en altres s'ha hagut de fer telefònicament o per altres mitjans digitals. Cal entendre que els nostres ex-residents es van quedar, molts d'ells, confinats sols o en situacions complicades (a residències 3a edat, establiments especialment afectats durant la crisi). Per això han valorat molt positivament aquest seguiment presencial, telefònic o digital ja que la continuïtat del vincle fa que aquestes persones sentin que són importants per algú i això els ajuda en el seu estat d'ànim en el seu dia a dia. Aquest contacte també els ofereix un punt de referència per si es troben en alguna dificultat i l'educadora, mitjançant els voluntaris de seguiment, els ajuda en alguns tràmits o els deriva per tal que rebin recolzament segons les circumstàncies.

COMUNICACIÓ

Tal com ja va passar el 2020, al 2021 la pandèmia ha limitat la via presencial de comunicació i relació, tan interna com externa. Aquest ha estat un problema important que hem mirat de minvar amb recursos digitals.

- Comunicació interna

A nivell intern, s'ha seguit enviant l'acta de la reunió setmanal (online) per correu electrònic.

S'ha continuat amb l'ús del grup de difusió de *WhatsApp*, per informar amb immediatesa sobre les notícies d'urgència.

Han sovintejat les crides a tot el voluntariat a fi de respondre proactivament en tasques dins les comissions, participació en assemblees, demanda d'ajut en assumptes rellevants, etc. S'ha fet fonamentalment a través de whatsapp i també per correu electrònic. També s'han fet, semestralment, circulars informatives a través de mailchimp.

Les comissions de treball – veure detall del seu funcionament al capítol “model de gestió” - s'han anat reunint, ara presencialment, ara via online, i representants de les diferents comissions de gestió han estat connectats via presencial quan s'ha pogut, i via WSP i e-mail quan no ha estat possible, per tractar els temes comuns. Periòdicament s'han convocat reunions presencials o video-reunions de meta-Sostre per tractar assumptes concrets que necessitaven un tractament més profund i revisar l'estat general del projecte.

A l'abril es va fer un taller interactiu telemàtic organitzat per la comissió de Comunicació i hi van participar una dotzena de voluntaris.

Al juliol es va fer una trobada de voluntaris organitzada per la comissió de comunicació amb l'objectiu de refermar vincles (primera trobada a l'exterior des de l'inici de pandèmia).

Al setembre vam fer la segona sortida presencial des de l'inici de la pandèmia, "fem un gelat", amb bona assistència tant de voluntaris com de residents i ex-residents.

El mes de novembre es va celebrar la primera assemblea presencial després de dos anys sense poder fer-la! Va ser un èxit d'assistència, amb 35 participants. Va haver espai per celebrar i també per treballar els punts més rellevants tant de gestió com de reconexió en comunitat.

El mecenatge de la fundació internacional Lighthouse ens ha permès treballar a fons els eixos de valor del projecte Sostre des del punt de vista de missió i procés relacional, entre voluntaris i residents.

Encara que de manera més austera, s'han seguit felicitant les festes de Pasqua i Nadal, com cada any, tan a residents, voluntaris com col·laboradors, així com també celebrant les petites ocasions com ara els aniversaris dels residents..

- **Comunicació externa**

La comunicació externa de Sostre té per objectiu tant la sensibilització – segons com, des-estigmatització cultural - a favor de les persones sense llar com la captació de voluntaris i donants per a Sostre.

El procés més eficient i natural per l'objectiu de captació, donats els recursos de Sostre, és el boca orella des dels propis voluntaris, que al llarg del 2021 ha tingut un resultat massa pobre.

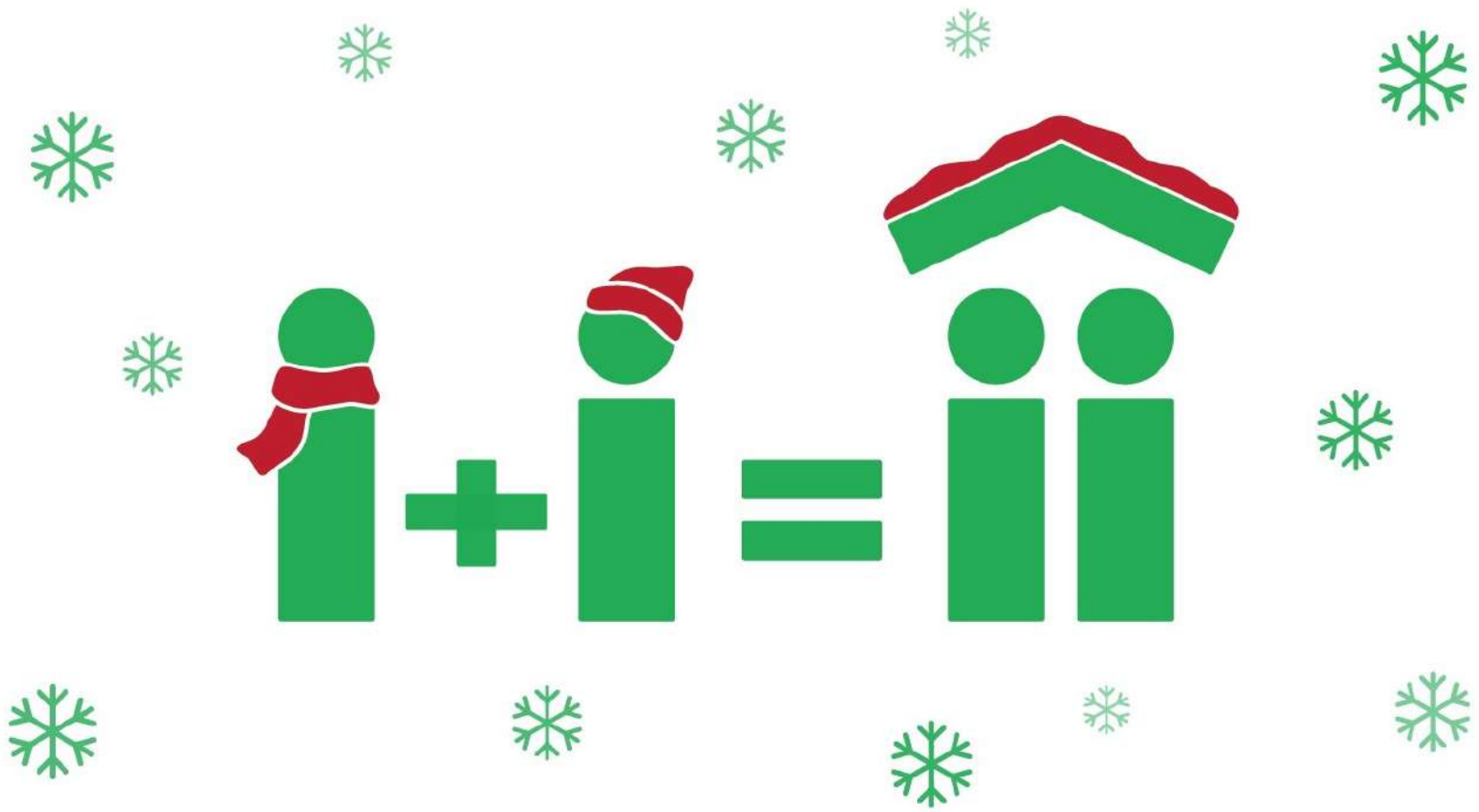
El Projecte Sostre compta amb web que ha permès que a qualsevol persona interessada en el projecte se la pogués referir a aquesta web per tal de conèixer millor la tasca que es realitza.

A pesar de les limitacions degudes a la crisi pandèmica, el 2021 s'ha seguit fent difusió del projecte i de la realitat del sensellarisme a taules rodones- convocades per Caritas, Fundació Pere Tarrés, Arquebisbat, Germandat de Poblet, altres – a xarxes socials (Facebook), i també a partir de la publicació d'articles.

El dia 15 de desembre vam rebre la visita del bisbe auxiliar Mons. Javier, que va estar acompanyat pel rector de Sant Miquel del Port, Mossèn Antoni Reyna.

No s'han pogut realitzar les jornades de portes obertes previstes al Sostre, amb la doble vessant de sensibilització i a la vegada per motivar a més persones a fer-se voluntaris. Tampoc hem pogut avançar amb les diferents activitats presencials que - des de la sensibilització per la problemàtica del sensellarisme - organitzem per la recerca activa de nous socis/es i fons privats pel projecte - tal com vam fer abans de la pandèmia amb la sessió de teatre i dansa “creuant el llindar”.

Pel que fa a xarxes socials, hem seguit amb la realització de petites campanyes de sensibilització vers la realitat del sensellarisme a través de facebook i de la web del projecte. Finalment i també com cada any, hem difós les petites campanyes de felicitació de Pasqua i Nadal.

FUNCIONAMENT DEL PROJECTE SOSTRE L'ANY 2021

El Projecte Sostre ha obert cada dia els 365 dies de l'any 2021 a les 20h per acollir els seus residents i oferir-los un espai càlid de relació i socialització, un espai on poder passar les nits, on sopar i esmorzar i on poder-se dutxar i guardar les seves pertinences. La crisi pandèmica durant el 2021 no ha impedit aquesta norma de funcionament, que és la raó de ser del projecte.

Cada nit del 2021 el Sostre ha estat obert per dues persones voluntàries que han passat la nit amb els residents fins l'arribada de l'educadora social a primera hora del matí, que és qui desperta els residents i organitza el dia a dia.

Al llarg de l'any 2021 s'ha pogut acomplir també amb un altre dels fonaments del projecte, l'ofertament d'un procés de reinserció social a partir de l'acompanyament i seguiment diari en els diferents aspectes de la vida dels residents. La coordinació entre l'educadora social i la comissió de residents ho ha fet possible, malgrat les dificultats i restriccions encara de la crisi pandèmica.

A més a més el gran valor del Sostre en el seu funcionament és la gran riquesa que aporta el fet que cada nit els residents es relacionen amb voluntaris diferents. D'aquesta forma es va creant una xarxa de relacions i de vincles que contribueixen en el seu procés de recuperació d'autoestima i d'habilitats socials que amb un centre d'altres característiques no seria possible.

Finalment, pel que fa a la coordinació amb altres entitats, s'ha continuat mantenint tot i les circumstàncies. De fet un cop prevista la marxa d'un dels residents a finals d'any s'ha augmentat per tal de poder rebre noves derivacions i fer entrades al Sostre.

Equip de voluntaris/es

Un dels valors afegits de Sostre és el paper de les persones voluntàries, sense les que no es podria sostenir el Projecte. El seu compromís i afecte cap a les persones ateses són bàsics en el lent procés de recuperació i millora: ser visibles, tenir nom, ser escoltats... és quelcom que tota persona necessita.

Acompanyar una persona que ho ha perdut tot és difícil. És per això que es considera molt important la formació. També es considera important promoure activitats que facilitin el coneixement entre els voluntaris/es i aquests amb els residents, buscant una relació propera i amistosa, que beneficia a uns i altres.

Pel que fa la formació dels voluntaris, un cop analitzat com estava tota la situació (molts voluntaris de baixa per ser col·lectiu de risc o per tenir familiars que ho són), els esforços es van centrar en oferir seguiments individuals i espais de reforçament emocional a cadascun dels voluntaris. Així doncs, la comissió de voluntariat s'ha estructurat entorn aquesta tasca i ha centrat els esforços en l'acompanyament emocional individualitzat en un moment que era molt necessari. El 13 d'abril es va realitzar un taller telemàtic interactiu grupal orientat en aquest sentit.

Aquest gran equip humà de voluntàries i voluntaris està conformat per unes 70 persones:

Voluntaris de nit	50 – 60 persones
Voluntaris de sopars	10 famílies i/o comunitats
Voluntaris d'administració	3 persones
Voluntaris de residents	3 persones
Coordinació voluntaris i gestió calendari de nits	3 persona
Voluntaris de Regals de Reis	1 persona

Sostre en temps de pandèmia i crisi del coronavirus covid-19

El 2021 ha estat un any de continuació del desgast generalitzat de la pandèmia. Pel Projecte Sostre igual que per moltes altres entitats socials amb voluntaris, ha suposat un any de superació de continuar tot i les circumstàncies i de tirar endavant perquè creiem en el que fem i en la importància social de centres com el nostre.

L'any 2020 el treball de seguiment de les persones sense llar al barri de la Barceloneta i a la zona de Ciutat Vella va quedar molt truncat arran de la pandèmia. El 2021 s'ha anat fent però amb dificultats fruit dels tocs de queda i del fet que les persones voluntàries en diferents moments també han estat afectades per confinaments o per problemes de salut derivats del COVID. Tot i el desencís per la situació l'equip de carrer ha seguit endavant i aquest any han fet entrades 2 persones fruit d'aquest seguiment.

Les vivències del Sostre del 2021, encara en situació de pandèmia, fan palès que iniciatives comunitàries i socials petites com la nostra són molt necessàries i són una alternativa real a d'altres models més macros establerts. El Projecte Sostre ha continuat tot i les circumstàncies que ens acompanyen des del 2020. Ens hem adaptat i hem continuat treballant pels drets de les persones que atenem i per donar-els-hi noves opcions, oportunitats i perspectives d'un futur diferent.

MODEL DE GESTIÓ

Des de l'any 2018, l'articulació del voluntariat de Sostre s'organitza mitjançant Comissions i aquestes es reuneixen segons la necessitat de l'encàrrec amb més o menys regularitat. Les comissions són les següents:

- Comissió d'Administració
- Comissió de Residents
- Comissió de Voluntariat
- Comissió de Comunicació

Bimensualment es fan reunions de representants de totes les Comissions (Metasostre) per explicar a la resta què s'està fent i com.

A l'Assemblea Extraordinària de voluntaris de principi de curs s'estableixen els diferents equips i es defineixen les tasques i responsabilitats de cada una. L'any 2021 no es va fer formalment, però tot i així hi ha hagut renovació reforç en la comissió que més ajut necessitava, la de voluntaris.

A banda de les comissions, destaquem:

Funcionament efectiu dels mecanismes de coordinació del projecte.

- Pel bon funcionament del projecte cada setmana hi ha una reunió de coordinació d'un equip de voluntaris amb l'Educadora -que hi va quinzenalment-, per parlar de la situació dels usuaris i les pautes a seguir.

Educadora social

Contractada a la **Cooperativa Suara**. Té una jornada de **20 hores setmanals**, de 7 a 11h de dilluns a divendres, i assisteix quinzenalment a les reunions de l'equip de residents. En períodes de vacances la Cooperativa Suara garanteix la suplència de l'educadora.

La coordinació Educadora-Voluntaris es porta a terme a través de la reunió d'equip i l'Acta quinzenal, que es fa arribar a tot l'equip de voluntaris amb l'evolució de cada persona atesa i les orientacions a seguir durant la setmana. La comunicació també es fa a través de dos "diaris": l'educadora deixa indicacions als voluntaris en una llibreta amb el detall actualitzat de la relació del grup de residents i l'atenció individual (serveis, medicació...), i en una altra llibreta els voluntaris reflecteixen els aspectes rellevants de cada nit. També, tant voluntaris com l'educadora omplen cada dia una graella d'observacions d'elements objectius en relació als residents que ajuden al seguiment individual de cadascun d'ells.

La bona coordinació en les actuacions de tots és clau pel bon funcionament del Projecte.

Professional neteja

Contractat a la **Cooperativa Garbet**, cooperativa d'inserció social, té una dedicació de 6 hores setmanals, de dilluns a divendres

Suport tècnic

S'ha comptat amb una professional de la **Cooperativa Suara**, especialitzada en temes socials, que ha assessorat en la definició i valoració de diferents elements tècnics del Projecte.

RECURSOS EXTERNS

Els Plans de treball dels nostres residents no es poden dur a terme sense el treball en xarxa amb altres entitats de la XAPSLL, així com amb recursos externs de tipus social, mèdic, administratiu i legal.

Al llarg de 2021 la coordinació amb altres entitats, s'ha continuat mantenint tot i les circumstàncies. Les persones que atenem s'han quedat en gran part sense recursos que abans de la pandèmia tenien quant a centres de dia, cursos presencials... No obstant, ens hem seguit coordinant amb xarxa per tal de poder minimitzar l'impacte que això ha suposat.

Finalment, i pel que fa a la visibilització de les persones sense llar, malgrat les limitacions que ha comportat la crisi pandèmica, el 2021 s'ha seguit fent difusió del projecte i de la realitat del sensellarisme a taules rodones, xarxes socials i a partir de la publicació d'articles.

En la relació amb altres entitats destaquem:

- **Càritas Diocesana de Barcelona:** Suport fonamental en l'assessorament i gestió tècnic. Seguiment social de 3 dels nostres residents. Suport en l'àmbit legal i assessorament en aspectes d'estrangeria. Recursos pels residents (menjadors, cursos de formació, tractaments de salut mental), derivacions...
- **Obra Social Santa Lluïsa de Marillac:** 6 residents vinculats al Centre de Dia. El Pla de treball és conjunt..
- **Centre de Serveis Socials bàsics:** CSS Barceloneta i voltants amb intensa i bona coordinació.

- **Servei d'Inserció Social - SIS:** Busquem realitzar coordinacions per part del SIS en relació a les noves entrades.
- **Arrels:** Un dels residents està vinculat i al centre de dia i rep acompanyament de l'equip d'Arrels.
- **Centre de Formació d'Adults de la Barceloneta:** Es tenen en compte els cursos que ofereixen per tal de acompanyar els processos d'inserció laboral i social dels residents.
- **Lighthouse Foundation:** a final d'any 2020 van aportar ajut econòmic i durant 2021 han seguit aportant ajut tècnic amb dinàmiques relacionals que han enregistrat, generant continguts que rebrem i comunicarem el 2022.
- **Patronat Ponsich** va aportar el 2021/2022 ajut econòmic important per l'adequació i millores del local de Pescadors 42 i ajudes puntuals de necessitats dels residents.
- **Parroquia Santa Anna Hospital de Campaña** col·labora realitzant un servei de podologia als residents que ho demanen.
- **Xarxa de Proximitat i Veïnatge Barceloneta** valorem positivament poder realitzar coordinacions amb el seu equip educatiu.

Cura de la salut del residents

Durant la seva estada al Sostre el seguiment mèdic sempre forma part del PTI de tots els residents. En aquest sentit, durant el 2021 s'ha treballat per tal que les 8 persones que han estat ateses des del Sostre tinguin seguiment i es segueixin les pautes mèdiques que se'ls hi donen. Durant aquest any el seguiment ha continuat com en l'anterior tot i les dificultats derivades de la pandèmia que han fet que en molts casos el contacte hagi estat via trucada telefònica. No obstant la bona relació amb el CAP de la Barceloneta i amb els seus professionals ha propiciat que el nivell d'atenció mèdic no es redueixi.

També s'han seguit fent les gestions pertinents per articular el protocol de Salut amb l'Hospital del Mar. Destaquem també la intensitat de coordinació amb el CAP del Gòtic (a principis d'any fins que va fer sortida el resident que era pacient), CSMA Ciutat Vella (Centre de Salut Mental), el CECAS, el CAS Barceloneta i Vincles (Projecte Salut Mental Càritas).

INGRESSOS I DESPESES 2021

DESPESES	
Subministres	2.899
Manteniment	822
Altres Despeses	5.770
Treballadora Social (Suara)	22.703
Neteja (Garbet SCCL)	5.854
TOTAL	38.048

INGRESSOS	
Ajuntament Barcelona	8.600
Generalitat Catalunya	3.724
Càritas Diocesana	10.000
Fundació La Caixa	4.00
Recursos propis	11.724
TOTAL	38.048

COL·LABORADORS

Gràcies a totes les persones i entitats que ens ajuden cada any, i especialment volem agrair el recolzament de:

FUNDACIÓN PATRONATO PONSICH
PRO ENFERMOS Y ANCIANOS
<https://www.patronatoponsich.org/>

